

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного
університету

від 23 серпня 2019 року
(протокол № 1)

Теорія і методика роботи з дитячим хором колективом

ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)
спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Бердянськ

2019 рік

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат педагогічних наук, доцент Григор'єва В.В.

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету “20” червень 2019 року, протокол № 8

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика роботи з дитячим хоровим колективом» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування знань про принципи організації дитячих вокально-хорових колективів, методи вокальної роботи з дітьми та її специфіку під час колективного співу; озброєння студентів системою навичок керівництва дитячим хоровим колективом з використанням прийомів та методів вокально-хорової роботи.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Теорія і методика роботи з дитячим хоровим колективом» тісним образом пов'язана з дисциплінами: теорія музики та сольфеджіо, постановка голосу, гармонія, аналіз музичних творів, хоровий клас, хорове диригування, хорове аранжування, спеціальний та додатковий музичний інструмент.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і методика роботи з дитячим хоровим колективом» є формування всебічно розвиненого спеціаліста для загальноосвітньої школи, формування знань про принципи організації дитячих вокально-хорових колективів, методи вокальної роботи з дітьми та її специфіку під час колективного співу; озброєння студентів системою навичок керівництва дитячим хоровим колективом з використанням прийомів та методів вокально-хорової роботи.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія і методика роботи з дитячим хоровим колективом» є:

- формувати у майбутніх вчителів інтерес до дитячого хорового мистецтва як одного із засобів естетичного виховання та розвитку школярів;
- розкрити студентам роль та значення музично-естетичного виховання дітей та специфіку дитячого хору як джерела духовного та морального розвитку особистості дитини; ознайомити зі структурою та формою організації

дитячого хорового колективу та організаційно-методичні основи роботи з дитячим хором;

- формувати вміння здійснювати вокально-хорову роботу з дітьми в умовах загальноосвітньої школи, використовувати в роботі різні елементи вокально-хорової техніки;
- формувати у студентів власне відношення до альтернативних методик вокально-хорової роботи з дітьми та вміння їх аналізувати;
- формувати вміння творчо організовувати художню діяльність в процесі роботи над музичними творами;
- закладати основи творчого підходу до ведення занять дитячого хору в загальноосвітній школі, підбору репертуару та роботи над художнім образом на основі принципу художності та використовуючи в педагогічній роботі художні імпровізації;
- формувати усвідомлення ролі вокально-хорової роботи з дітьми в процесі естетичного виховання особистості і на основі цього встановлення взаємообумовленості мистецтва і шкільних занять;
- формувати у майбутніх вчителів педагогічно спрямованого процесу спілкування із музичними творами мистецтва;
- виховувати любов та інтерес до музично-педагогічної діяльності;
- формувати здатність до прояву самостійних поглядів, позицій, суджень в процесі ознайомлення з курсом «Теорія і методика роботи з дитячим хоровим колективом».

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких компетентностей:

ЗК 1. Здатність до усного та письмового спілкування українською та іноземною мовами в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.

ЗК 2. Здатність використовувати набуті знання, вміння та навички для вирішення професійних завдань, виходячи з конкретних практичних ситуацій. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 3. Здатність до відбору й доцільного використання педагогічного інструментарію, методів, форм, засобів навчання й виховання, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів.

ЗК 4. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі професійної діяльності із поглибленим рівнем знань та вмінь інноваційного характеру, достатнім рівнем інтелектуального потенціалу для вирішення проблемних професійних завдань у галузі середньої освіти (музичне мистецтво, англійська мова).

ЗК 5. Здатність самостійно приймати рішення та нести відповідальність за їх реалізацію. Здатність впроваджувати нові ідеї.

ЗК 6. Здатність до аналізу та синтезу з використанням логічних аргументів та перевірених фактів.

ЗК 7. Здатність ефективно спілкуватися, надавати складну комплексну інформацію у стислій формі усно та/або письмово із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та відповідною діловою мовою, у тому числі іноземною.

ЗК 8. Здатність до проведення досліджень з вивчення провідних методик навчання; здійснення аналізу результатів дослідження та розробка рекомендацій щодо їх упровадження.

ФК 1. Здатність застосовувати сучасні методи й навчальні технології в закладах освіти.

ФК 2. Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями / вихованцями навчальної інформації та виявлення музичної активності з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітнього процесу у закладах загальної середньої та позашкільної освіти, музичних студіях та початкових закладах мистецької освіти.

ФК 3. Здатність здійснювати добір методів і засобів навчання з педагогіки, психології, методики мистецької освіти, спрямованих на розвиток індивідуальних творчих здібностей учнів / вихованців, з урахуванням їхніх вікових фізіологічних і психологічних особливостей;

ФК 5. Здатність орієнтуватися у психолого-педагогічних засадах художньо-естетичного розвитку дітей та молоді засобами музичного мистецтва та англійської мови.

ФК 10. Здатність екстраполювати національні, етнічні, регіональні соціокультурні цінності та традиції в освітнє середовище засобами мистецтва.

ФК 11. Здатність здійснювати різні види виконавської діяльності; акомпанувати та імпровізувати, читати ноти з аркуша, транспонувати музичні твори.

Та демонструвати такі результати навчання:

ПРН 3. Знає специфіку використання методів, способів, форм мистецько-педагогічної діяльності вчителя та іншомовної галузі.

ПРН 8. Має навички знаходження, обробки, аналізу та синтезу інформації з різних джерел (передусім – за допомогою цифрових технологій).

ПРН 15. Уміє здійснювати культурну та музичну діяльність та пропагувати кращі зразки національного та світового мистецтва.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредити ЕКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль № 1 Дитяча хорова культура та її роль у музично-естетичному вихованні школярів. Історіографія розвитку дитячого хорового виконавства.

Тема 1. Хоровий спів як вид музичного виконавства.

Тема 2. Тема 2. Основні жанри хорової музики у роботі дитячих колективів.

Тема 3. Основні історичні етапи розвитку дитячого хорового виконавства.

Змістовий модуль № 2 Принципи організації дитячого хорового колективу.

Тема 4. Процес організації дитячого шкільного хорового колективу.

Тема 5. Прослуховування дітей у шкільний хор як початковий етап організації шкільного хорового колективу.

Тема 6. Класифікація голосів у хорі. Співочі діапазони дітей різних вікових груп. Етапи становлення співочого голосу школярів.

Змістовий модуль № 3 Особливості розвитку дитячого голосу. Охорона та гігієна дитячого голосу.

Тема 7. Фізіологія дитячого голосового апарату та особливості його розвитку.

Тема 8. Постановка дитячого голосу.

Тема 9. Охорона дитячого голосу. Основні правила гігієни співочого голосу у школярів. Мутаційний період у хлопців. Форми протікання мутації.

Змістовий модуль № 4 Формування вокально-хорових навичок у дитячому хоровому колективі.

Тема 10. Вокальні навички у дитячому хорі. Методи і прийоми вокальної роботи з дітьми.

Тема 11. Хорові навички у дитячому хоровому колективі. Ансамбль та стрій.

Тема 12. Співацьке дихання та умови правильного звукоутворення у дитячому хорі. Прийоми звуковедення.

Змістовий модуль № 5 Організаційно-репетиційна робота з дитячим хором

Тема 13. Типи та види вправ для розвитку вокально-хорової техніки у дитячому хорі.

Тема 14. Робота над дефектами звука і слова.

Тема 15. Хорове сольфеджіо як частина репетиційної роботи хорового колективу.

Змістовий модуль № 6 Методичні основи роботи над твором у дитячому хорі

Тема 16. Методи та прийоми розучування пісні в дитячому хорі.

Тема 17. Використання методу відносної сольмізації у роботі з дитячим хором.

Тема 18. Принципи підбору навчального і концертного репертуару.

Тема 19. Проблема підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва до роботи з дитячими хоровими колективами в загальноосвітній школі.

3. Рекомендована література

Базова

1. Григор'єва В. В. Теорія та методика роботи з дитячим хоровим колективом : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів

- (за кредитно-трансферною системою). Бердянськ, Видавництво ЧП Ткачук О.В., 2015. 130 с.
2. Світайло С. В. Методика роботи з дитячим хоровим колективом : навч.-метод. посібник для студ. вищих навч. закладів III–IV рівня акредитації. К. : Унів. коледж Київського ун-ту ім. Бориса Грінченка, 2016. 140 с.

Допоміжна

1. Даруйте радість людям: хор. твори для дітей різного віку та викон. можливостей: [навч. посіб.] / Упоряд. Ірина Олександрівна Зеленецька. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2012. 167 с.
2. Доронюк В. Д. Шкільне хорознавство: навч. посіб. для викл. і студ. Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ, 2008. 336 с.
3. Доронюк В. Д. Диригент шкільного хору: навчальний посібник. Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ, 2010. 512 с.
4. Доронюк В. Д. Основи вокально-педагогічної творчості: навчальний посібник. Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ, 2010. 307 с.
5. Зеленецька І. О. Чарівна сопілочка. Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2011. 184 с.
6. Солоспіви для дітей та юнацтва: [навчально-метод. посібник] / автор [передмови] та укладач І. О. Зеленецька. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2010. 200 с.
7. Співають діти: репертуар для молодшого та середнього шкільного віку / укладач та редактор І. О. Зеленецька. Кам'янець-Подільський : Абетка, 2012. 180 с.

4. Методи навчання:

- 1) За джерелами передачі й характером сприйняття інформації:
 - 1.1. Словесні: пояснення, лекція, бесіда (вступна, бесіда-повторення, репродуктивна, евристична).
 - 1.2. Наочні: ілюстрування, демонстрування.
 - 1.3. Практичні: вправи, практичні роботи.
- 2) За основними дидактичними завданнями, які необхідно вирішувати на конкретному етапі навчання: методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок.
- 3) За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу, дослідницькі.
- 4) Методи стимулювання навчальної діяльності:
 - 4.1. метод створення ситуації новизни навчального матеріалу;
 - 4.2. метод опори на життєвий досвід здобувачів.
- 5) Методи контролю і самоконтролю у навчанні:
 - 5.1. метод письмового контролю;

5.2. метод тестового контролю;

5.3. google-тести.

6 Бінарні методи:

Методи викладання: інструктивно-практичний; пояснювально-спонукаючий.

Методи навчання: продуктивно-практичний.

7. Скрайбінг

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання екзамен

6. Система оцінювання _____

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BС (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FХ (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Додаткова інформація
